

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

SECȚIUNEA A PATRA

**CAUZA COOPERATIVA AGRICOLA SLOBOZIA-HANESEI
c. MOLDOVEI**

(Cererea nr. 39745/02)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

3 aprilie 2007

DEFINITIVĂ

03/07/2007

Această hotărâre va deveni definitivă în modul stabilit de articolul 44 § 2 al Convenției. Ea poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

DI J. CASADEVALL,

DI G. BONELLO,

DI K. TRAJA,

DI S. PAVLOVSKI,

DI J. ŠIKUTA,

D-a P. HIRVELÄ, *judcători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberând la 13 martie 2007 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 39745/02) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei („reclamant”), o companie înregistrată în Republica Moldova, la 23 octombrie 2002.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl G. Botezat, avocat din Ștefan Vodă. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că, prin neexecutarea hotărârii judecătorești din 26 aprilie 2002, a fost încălcat dreptul său ca o instanță să hotărască asupra drepturilor sale cu caracter civil garantat de articolul 6 § 1 al Convenției și dreptul său la protecția proprietății garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

4. Cererea a fost repartizată Secțiunii a Patra a Curții. La 24 septembrie 2004, o Cameră din cadrul acestei Secțiuni a decis să comunice Guvernului cererea. În conformitate cu articolul 29 § 3 al Convenției, ea a decis să examineze fondul cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei (articolul 59 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul, Cooperativa Agricolă „Slobozia Hanesei”, este o companie înregistrată în Republica Moldova. El a fost reprezentat în fața Curții de către dl G. Botezat, avocat din Ștefan Vodă.

7. Faptele cauzei, așa cum au fost prezentate de părți, pot fi rezumate în felul următor.

8. Conform statutului întreprinderii de stat „Moldtranselectro” („M.”), modificat la 7 noiembrie 2000, întreprinderea este împuternicită să consolideze datoriile debitoare din sectorul energetic al Moldovei și este responsabilă să înainteze pretenții împotriva entităților care au datorii față de fostele întreprinderi (de stat) din sectorul energetic și să plătească datoriile acestor întreprinderi față de terțe persoane. Acest fapt este reglementat în Legea nr. 336 privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic (a se vedea paragraful 13 de mai jos). Printr-o scrisoare din 26 februarie 2002, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) a declarat *inter alia* că, în conformitate cu Legea nr. 336-XIV, M. a preluat toate datoriile și pretențiile persoanelor juridice față de Rețelele Electrice de Distribuție Centru (RED Centru), o întreprindere energetică de stat, care a fost privatizată după anul 1999.

9. Reclamantul a inițiat proceduri judiciare împotriva lui M. și S.A. RED Centru, ultima figurând ca persoană terță. El a pretins că S.A. RED Centru îi datora 23,557 lei moldovenești (MDL) încă din anul 1999 și că datoriile acestuia au trecut către M., în temeiul Legii nr. 336. La 26 aprilie 2002, Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău a pronunțat o hotărâre prin care M. a fost obligat să plătească reclamantului MDL 23,557 (1,943 euro (EUR) la acea dată). Instanța a constatat că, conform articolului 6 al Legii nr. 336, atât datoriile debitoare ale S.A. RED Centru, cât și datoriile sale creditoare, au trecut către M., după cum a fost confirmat printr-un act de verificare din 8 februarie 2000. Această hotărâre nu a fost contestată și a devenit executorie la 12 mai 2002.

10. Reclamantul a obținut un titlu executoriu, care însă nu a fost executat de către executorul judecătoresc. La 27 mai 2002, acesta s-a adresat în scris Departamentului de Executare a Deciziilor Judiciare a Ministerului Justiției, solicitând executarea hotărârii și sechestrarea proprietății debitorului său. La 1 septembrie 2002, reclamantul s-a adresat în scris „Guvernului”, solicitând acestuia să întreprindă măsuri în vederea executării hotărârii. Reclamantul nu a primit niciun răspuns la aceste cereri.

11. Hotărârea judecătorească din 26 aprilie 2002 nu a fost executată până în prezent. La 26 octombrie 2006, Parlamentul a adoptat Legea privind ameliorarea situației economico-financiare a Întreprinderii de Stat

„Moldtranselectro” prin anularea unor obligații (nr. 311-XVI). Prin lege au fost anulate un șir de penalități pentru neachitarea în termen a obligațiilor fiscale de către M. față de bugetul de stat.

II. DREPTUL INTERN RELEVANT

12. Prevederile relevante ale dreptului intern au fost expuse în hotărârea Curții în cauza *Prodan v. Moldova* (nr. 49806/99, ECHR 2004-III (extrase) § 31).

13. Suplimentar, prevederile relevante ale Legii nr. 336-XIV privind restructurarea datoriilor întreprinderilor din sectorul energetic, sunt următoarele:

„Articolul 1

Întreprinderile ... din sectorul energetic ... [RED Centru] ... se privatizează fără datoriile creditoare și debitoare cu termenul de peste 60 de zile...

Articolul 3

Până la [privatizarea] întreprinderilor din sectorul energetic, se îngheață datoriile creditoare:

2) ale [lista întreprinderilor din sectorul energetic] față de întreprinderea de stat „Moldtranselectro”;

Articolul 5

Datoriile, cu termenul de peste 60 de zile la data [privatizării] agenților economici [privati] față de întreprinderile din sectorul energetic pasibile de privatizare se transformă în datorii ale acestor agenți economici față de întreprinderea de stat „Moldtranselectro”.

Articolul 6

Guvernul

1) devine succesorul de drepturi:

b) în persoana întreprinderii de stat „Moldtranselectro”, la datoriile creditoare ale întreprinderilor din sectorul energetic cu termenul de peste 60 de zile la data semnării contractelor de vânzare-cumpărare a pachetelor lor de acțiuni de control, cu excepția datoriilor la salarii, (plăților) la bugetul asigurărilor sociale de stat și a datoriilor anulate conform articolului 4 pct.1;

... 3) va înainta, în termen de o lună de la data trecerii către întreprinderea de stat „Moldtranselectro” a datoriilor creditoare și debitoare conform articolului 5 din prezenta lege și pct.1) lit.b) din prezentul articol, propuneri privind sursele de finanțare a diferenței dintre datoriile creditoare și datoriile debitoare menționate.”

ÎN DREPT

14. Reclamantul a pretins că neexecutarea hotărârii judecătorești din 26 aprilie 2002 a încălcat drepturile sale garantate de articolul 6 § 1 al Convenției și articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

Articolul 6 § 1 al Convenției, în partea sa relevantă, prevede următoarele:

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... într-un termen rezonabil ... de către o instanță, ... care va hotărî ... asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ... ”

Articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție prevede următoarele:

„Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor.”

I. OBIECȚIA PRELIMINARĂ A GUVERNULUI

15. Guvernul a susținut că însăși reclamantul era responsabil de neexecutarea hotărârii judecătorești. În special, el a susținut că, în urma celor două încercări nereușite de a executa hotărârea, instanța de judecată a decis să restituie titlul executoriu reclamantului fără executare, din cauza lipsei de bunuri ale debitorului. Totuși, în anul următor, reclamantul nu a înaintat titlul executoriu în mod repetat, după cum era în drept s-o facă în conformitate cu legea.

16. Reclamantul a susținut că debitorul său M. era o întreprindere de stat, după cum era confirmat de statutul său, și că statul trebuie să fie responsabil pentru datoriile acesteia.

17. Curtea notează că din statutul său și din Legea nr. 336 menționată mai sus, se pare că M., deși avea un anumit grad de independență juridică și economică față de stat, și-a asumat totuși unele funcții ale celui din urmă. În special, el era responsabil, în perioada relevantă, de revendicarea datoriilor creditoare ale întreprinderilor privatizate din sectorul energetic și de plata, cu mijloacele astfel obținute, datoriilor avute de aceste întreprinderi privatizate față de terțe persoane. Prin urmare, aceasta a fost un instrument folosit de Guvern la privatizarea sectorului energetic de stat și la soluționarea oricăror pretenții ulterioare ale terțelor persoane. Suplimentar, Legea nr. 336 menționa expres că Guvernul, în persoana întreprinderii de stat M., a devenit succesori de drept al datoriilor creditoare ale întreprinderilor din sectorul energetic. Reclamantul a pretins o asemenea datorie de la o întreprindere privatizată din sectorul energetic (a se vedea paragraful 9 de mai sus).

18. Mai mult, în cazul în care sumele acumulate din datoriile creditoare de la întreprinderile privatizate ar fi fost insuficiente pentru a plăti datoriile preluate de către M. în temeiul Legii nr. 336 (a se vedea paragraful 13 de mai sus), Guvernul trebuia să identifice surse suplimentare de finanțare. În plus, în anul 2006, prin anularea penalităților debitorului, au fost luate măsuri suplimentare pentru îmbunătățirea situației financiare a lui M. (a se vedea paragraful 11 de mai sus). Prin urmare, Curtea consideră că statul deține un control semnificativ asupra bunurilor lui M., majorându-le prin acordarea lui M. a dreptului de a înainta pretenții împotriva persoanelor terțe, sau prin acordarea finanțării suplimentare și anularea penalităților acestuia, precum și prin acordarea persoanelor terțe a dreptului de a înainta pretențiile lor împotriva lui M.

19. În lumina delegării unor funcții ale statului către M. (a se vedea paragraful 17 de mai sus) și a unui control semnificativ asupra bunurilor lui M. (a se vedea paragraful 18 de mai sus), Curtea consideră că statul este responsabil pentru orice datorie a lui M. (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Mykhaylenky and Others v. Ukraine*, nr. 35091/02, 35196/02, 35201/02, 35204/02, 35945/02, 35949/02, 35953/02, 36800/02, 38296/02 și 42814/02, §§ 41-46, ECHR 2004-XII). Prin urmare, titlul executoriu în favoarea reclamantului poate fi considerat ca eliberat împotriva statului însuși.

20. Curtea reamintește că „unei persoane care a obținut o hotărâre judecătorească executorie împotriva statului, ca urmare a soluționării litigiului în favoarea sa, nu i se poate cere să recurgă la proceduri de executare pentru a obține executarea acesteia (a se vedea *Koltsov v. Russia*, nr. 41304/02, § 16, 24 februarie 2005; *Petrushko v. Russia*, nr. 36494/02, § 18, 24 februarie 2005; și *Metaxas v. Greece*, nr. 8415/02, § 19, 27 mai 2004). Prin urmare, obiecția Guvernului bazată pe omisiunea reclamantului de a înainta titlul executoriu în mod repetat nu poate fi acceptată, deoarece statul trebuia să asigure executarea acestuia atunci când a fost prezentat pentru prima dată, și, dacă era nevoie, chiar din propriile fonduri.

21. În lumina celor de mai sus, Curtea conchide că cererea nu poate fi declarată inadmisibilă pentru neepuizarea căilor de recurs interne. Prin urmare, obiecția Guvernului urmează a fi respinsă.

22. Curtea consideră că pretențiile reclamantului formulate în temeiul articolului 6 § 1 și articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție ridică chestiuni de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului și că niciun alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea paragraful 4 de mai sus), Curtea va examina imediat fondul acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI ȘI A ARTICOLULUI 1 AL PROTOCOLULUI NR. 1 LA CONVENȚIE

23. Reclamantul a pretins că neexecutarea până în prezent a hotărârii pronunțate în favoarea sa a încălcat dreptul său garantat de articolul 6 § 1 al Convenției la judecarea cauzei sale „într-un termen rezonabil”, deoarece examinarea cauzei nu se sfârșește cu adoptarea unei hotărâri, ci trebuie, de asemenea, să includă perioada de executare a acesteia.

24. De asemenea, reclamantul a pretins că acea neexecutare a încălcat dreptul său la proprietate, garantat de articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție și că i-a cauzat un prejudiciu material și moral considerabil.

25. Guvernul a susținut că autoritățile au întreprins toate măsurile rezonabile pentru a asigura executarea hotărârii și nu poate fi considerat responsabil pentru lipsa de bunuri ale debitorului.

26. Curtea se referă la constatarea sa (a se vedea paragraful 19 de mai sus), conform căreia statul este responsabil pentru datoriile lui M. De asemenea, ea reamintește că o autoritate de stat nu poate să invoce lipsa fondurilor drept scuză pentru neexecutarea hotărârii judecătorești. Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Totuși, aceasta nu poate fi astfel, încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform articolului 6 § 1 al Convenției (a se vedea *Immobiliare Saffi v. Italy* [GC], nr. 22774/93, § 74, ECHR 1999-V). În această cauză, reclamantul nu trebuia să fie lipsit de beneficiile litigiului soluționat în favoarea sa.

27. Chestiunile ridicate în temeiul articolului 6 § 1 al Convenției și al articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție sunt identice cu cele care au dus la violări ale acestor articole în cauzele *Prodan v. Moldova* (citată mai sus, §§ 56 și 62) și *Sîrbu and Others v. Moldova* (nr. 73562/01, 73565/01, 73712/01, 73744/01, 73972/01 și 73973/01, § 40, 15 iunie 2004). Nu există niciun motiv de a ne abate de la aceste constatări în această cauză.

28. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției și a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

29. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

30. În cererea sa inițială, reclamantul a pretins plata sumei de MDL 23,557, care reprezintă suma adjudecată care nu a fost executată. De asemenea, el a pretins EUR 50,000 pentru compensarea prejudiciului moral.

31. Curtea notează că reclamantul a prezentat observațiile sale cu privire la fondului cauzei și pretențiile sale privind satisfacția echitabilă cu depășirea termenului limită stabilit. Ea găsește neconvingătoare explicațiile reprezentantului reclamantului cu privire la această întârziere, și anume că reprezentantul a înțeles că el trebuia să se prezinte la o audiere la Strasbourg și că, deoarece el era plecat și nu a putut ajunge la timp, el nu a contactat Grefa Curții și nu a întreprins nicio altă acțiune în această privință. Curtea decide să nu acorde nicio compensație cu titlu de prejudiciu moral.

32. Totuși, în lumina constatării sale că autoritățile nu au întreprins măsuri necesare pentru a asigura executarea hotărârii pronunțate în favoarea reclamantului și a faptului că hotărârea nu a fost executată până în prezent, Curtea constată că reclamantul este încă în drept să-și recupereze creanța dobândită în temeiul hotărârii judecătorești naționale (EUR 1,943).

B. Costuri și cheltuieli

33. Reclamantul nu a formulat nicio pretenție cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda de întârziere

34. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda de întârziere să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 6 § 1 al Convenției;
3. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție;
4. *Hotărăște*
 - (a) că statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care hotărârea devine definitivă în conformitate cu

articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 1,943 (o mie nouă sute patruzeci și trei euro) cu titlu de prejudiciu material, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;

(b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 3 aprilie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, opinia parțial concordantă a dlui Pavlovschi este anexată la această hotărâre.

N.B.
T.L.E.

OPINIA PARȚIAL CONCORDANTĂ A JUDECĂTORULUI PAVLOVSKI

În cauza examinată nu am avut nicio dificultate în a constata o violare a articolului 6 § 1 al Convenției, deoarece perioada de executare a hotărârii judecătorești definitive – aproximativ cinci ani – a fost într-adevăr excesivă.

În ceea ce privește violarea articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție, situația este mai puțin clară și, doar după mai multă ezitare, am decis să ader la poziția majorității.

Ca o chestiune de principiu, întreprinderile de stat nu pot fi considerate responsabile pentru datoriile altora, tot așa cum statul nu poate fi responsabil pentru datoriile întreprinderilor de stat, care activează independent de stat, conform dreptului privat. Desigur că există unele excepții, spre exemplu, în situațiile în care statul își asumă datoriile unei întreprinderi de stat sau situația în care o întreprindere de stat exercită prerogativele statului sau acționează din numele statului și așa mai departe.

În această cauză este foarte important de a examina dacă una sau mai multe din aceste excepții sunt aplicabile situației reclamantului și, mai exact, dacă Guvernul Republicii Moldova – în persoana Întreprinderii de Stat „Moldtranselectro” – și-a asumat responsabilitatea pentru toate datoriile sectorului energetic din Republica Moldova.

În viziunea mea, există două abordări posibile ale problemei articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție în această cauză.

Prima abordare este una teoretică, juridică, bazată pe lege, iar a doua abordare este una formală, bazată pe poziția autorităților judiciare naționale și a reprezentanților Guvernului Republicii Moldova.

Dacă folosim abordarea juridică, vom nota următoarele. Potrivit hotărârii judecătorești pronunțate de Judecătoria Economică de circumscripție Chișinău la 26 aprilie 2002 „... se constată că, potrivit articolului 6 al Legii nr. 336 din 1 aprilie 1999, atât datoriile creditoare ale [sectorului energetic], precum și datoriile debitoare ale [acestuia] au trecut către Î.S. „Moldtranselectro”, fapt confirmat prin actul de verificare din 8 februarie 2000. ...” (a se vedea hotărârea Judecătoriei Economice de circumscripție)¹.

Bineînțeles că Judecătoria Economică de circumscripție, la luarea deciziei privind admiterea pretențiilor reclamantului și obligarea Întreprinderii de Stat „Moldtranselectro” să plătească datoriile debitoare a S.A. RED Centru, a făcut referire la articolul 6 al Legii nr. 336 din 1 aprilie 1999, ca bază juridică pentru decizia sa.

Trebuie să examinăm prevederile concrete ale articolului 6 al Legii nr. 336.

¹ Textul original al hotărârii judecătorești este următorul – „...s-a constatat, că în conformitate cu Legea RM nr. 336 din 1.04.99, art. 6, datoriile atât debitoriale, cât și creditoriale, au fost transmise Î.S. „Moldtranselectro”. ...”

Dacă studiem textul acestei legi, vom găsi următoarele prevederi: „... Guvernul 1) devine succesorul de drepturi: 2) în persoana Întreprinderii de Stat "Moldtranselectro", la datoriile creditoare ale întreprinderilor din sectorul energetic supuse privatizării cu termenul de peste 60 de zile la data semnării contractelor de vânzare-cumpărare a pachetelor lor de acțiuni de control...” (a se vedea paragraful 13 al hotărârii).

Prin urmare, articolul 6 al Legii nr. 336 din 1 aprilie 1999, la care se face referire, nu spune nimic despre datoriile debitoare ale sectorului energetic, după cum este menționat în hotărârea Judecătoriai Economice de circumscripție.

În hotărârea sa, Judecătoria Economică de circumscripție nu a menționat dacă datoriile S.A. RED Centru față de Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei erau „datorii debitoare” în sensul Legii nr. 336.

Aici este necesară o scurtă remarcă. Termenii „datorii debitoare” și „datorii creditoare” sunt termeni contabili, care, în opinia mea, descriu două situații absolut diferite. În ceea ce privește această cauză, și într-un sens foarte general, aceasta înseamnă următoarele – „datorii debitoare” ale „Moldtranselectro” sunt datorii pe care această întreprindere trebuie să le plătească altora, în timp ce „datorii creditoare” sunt datorii care trebuie plătite acestei întreprinderi. Aceasta este diferența.

Din păcate, Judecătoria Economică de circumscripție nu a făcut deosebire dintre aceste două noțiuni și l-a făcut pe „Moldtranselectro” responsabil pentru datoriile care, în opinia mea, nu sunt acoperite de articolul 6 al Legii nr. 336 din 1 aprilie 1999. În cele din urmă, nu pot găsi un răspuns clar la această întrebare fără a stabili natura acestor datorii. După cum am menționat deja, Judecătoria Economică de circumscripție nu a făcut aceasta.

Mai mult, chiar dacă acceptăm abordarea agreată de Judecătoria Economică de circumscripție, trebuie să stabilim dacă datoriile S.A. RED Centru față de reclamant erau mai vechi de 60 de zile, deoarece, potrivit aceleiași legi (articolul 1) „... [RED Centru] ... se privatizează fără datoriile creditoare și debitoare cu termenul de peste 60 de zile” (a se vedea paragraful 13 al hotărârii).

Dacă datoriile erau „cu termenul de până la 60 de zile”, ele ar fi trebuit să fie stinse; dacă ele nu erau „cu termenul de peste 60 de zile”, ele ar fi trebuit să fie plătite. Regret să menționez, dar hotărârea Judecătoriai Economice de circumscripție nu ne dă niciun răspuns la această întrebare. Nici Guvernul nu a atras atenție la această chestiune.

Astfel, dacă acceptăm abordarea juridică a problemei examinate, trebuie să recunoaștem că Întreprinderea de Stat „Moldtranselectro” nu poate fi responsabilă pentru nicio datorie a lui RED Centru, din două motive principale:

1. „Moldtranselectro” a moștenit „datoriile creditoare” ale sectorului energetic și nu „datoriile debitoare”.

2. Reclamantul nu a pretins niciodată, iar Arbitrajul nu a stabilit niciodată că datoriile debitoare ale RED Centru față de Cooperativa Agricolă Slobozia-Hanesei nu erau, de fapt, „cu termenul de peste 60 de zile”.

Procesul de adoptare a hotărârilor judecătorești internaționale este unul foarte dificil și delicat. Există mulți factori diverși care influențează judecătorii internaționali la adoptarea hotărârilor.

În opinia mea, problema cea mai dificilă pe care un judecător trebuie să o rezolve este problema folosirii cunoștințelor sale juridice, a experienței și a înțelegerii sistemului juridic național, într-o situație în care informația prezentată de către o parte sau părți este contrară propriei înțelegeri a cauzei de către judecător.

Revenind la prezenta cauză: în principiu, într-o asemenea situație, ar fi trebuit să votez împotriva constatării violării articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție. Cu toate acestea, un judecător internațional nu poate acționa doar în baza cunoștințelor sale proprii și, într-o anumită măsură, este limitat de poziția prezentată de către părțile în litigiu.

Deoarece în această cauză reprezentanții Guvernului Republicii Moldova nu au ridicat toate întrebările pe care le-am menționat mai sus și, deoarece nici Judecătoria Economică de circumscripție nu le-a analizat, ma aflu într-o situație în care nu am o altă opțiune decât să adopt o abordare formală și să votez împreună cu majoritatea pentru constatarea violării articolului 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție în această cauză.